

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**POLÍTICA I LEGISLACIÓ
FORESTAL**

Coordinació: RIBELLES SANS, MARIA TERESA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	POLÍTICA I LEGISLACIÓ FORESTAL			
Codi	102441			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Enginyeria Forestal i Grau en Conservació de la Natura	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Enginyeria Forestal	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Màster Universitari en Enginyeria de Forests		COMPLEMENTES DE FORMACIÓ	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRALAB	PRAULA	TEORIA
	Nombre de crèdits	0.4	1.6	4
	Nombre de grups	1	1	1
Coordinació	RIBELLES SANS, MARIA TERESA			
Departament/s	ECONOMIA I EMPRESA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	70% presencial 30% treball autònom alumne			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	50% Castellà 50% Català			
Distribució de crèdits	3,6 ECTS Grup Gran (GG) 2,4 ECTS Grup Mitjà (GM)			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
AUNOS GOMEZ, ALVARO IGNACIO	alvaro.aunos@udl.cat	1	
RIBELLES SANS, MARIA TERESA	mariateresa.ribelles@udl.cat	5	

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura/matèria en el conjunt del pla d'estudis

L'assignatura obligatòria de Política i Legislació Forestal proporciona a l'alumne el complement interdisciplinari necessari per assegurar una formació integral del Graduat en Enginyeria Forestal, proporcionant-li l'accés al marc jurídic de l'activitat científic- tècnica que es desenvolupa entorn de la gestió, conservació i protecció dels boscos.

Les sortides professionals del Graduat en Enginyeria Forestal posen de manifest la necessitat d'un coneixement suficient i adequat de la Legislació Forestal estatal i autonòmica i de l'organització de les Administracions Públiques, de manera que aquesta assignatura proporciona els instruments necessaris tant per a l'exercici d'una activitat professional privada, com per a l'acompliment de llocs en l'Administració Pública que estiguin relacionats amb la temàtica forestal, en oferir a l'alumne el coneixement del marc legal en el qual poder dur a terme tasques de gestió, conservació, planificació, etc en l'àmbit forestal.

Recomanacions

L'assignatura requereix treball continuat durant tot el semestre, pensament crític i capacitat d'abstracció. Al Campus Virtual estan a la disposició dels alumnes els materials didàctics (material exposat en classe, exercicis, lectures) de l'assignatura. Es recomana visitar de manera freqüent l'espai del Campus Virtual associat a l'assignatura..

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIUS DE CONEIXEMENT

L'estudiant, en superar l'assignatura, ha de ser capaç de:

1. Conèixer els principals instruments jurídic- polítics internacionals en l'àmbit forestal
2. Conèixer les principals fonts de l'ordenament jurídic espanyol
3. Conèixer l'organització de l'Estat de les Administracions Públiques i en particular l'estructura de l'Administració Forestal
4. Adquirir conceptes generals de D^o Administratiu
5. Adquirir conceptes generals de D^o Civil
6. Conèixer el contingut de la Legislació Forestal Bàsica de l' Estat i l'aplicació i localització de la Legislació de Desenvolupament de l'Estat i de les CCAA en l'àmbit forestal

7. Conèixer les principals institucions del Dret Forestal Espanyol i Autonòmic.
8. Conèixer el règim de la propietat i dels drets reals en l'ordenament jurídic espanyol.
9. Conèixer el règim estatutari de la propietat forestal, la seva estructura, classes i característiques
10. Conèixer i identificar els Registres administratius amb incidència en la propietat forestal
11. Conèixer i realitzar la tramitació d'expedients de partió, inclusió i exclusió del CMUP, expropiació forçosa, sancionadors, etc
12. Conèixer els diferents instruments de planificació forestal
- 13 Realitzar un estudi jurídic de l'explotació forestal

OBJECTIUS DE CAPACITAT

L'estudiant que superi aquesta assignatura ha de ser capaç de:

1. Manejar amb soltesa la normativa forestal vigent
2. Adquirir destresa a nivell bàsic, en la lectura i el comentari de textos legals
3. Familiaritzar-se amb els instruments necessaris per aconseguir els objectius anteriors: textos legals, diaris oficials, manuals, recursos informàtics, bases de dades, etc
4. Relacionar tots els coneixements adquirits
5. Integrar la legislació forestal en un context global, organitzant i relacionant idees
6. Aconseguir habilitat en la solució de casos pràctics que se li plantegin
7. Aplicar en cada cas concret, la normativa que correspongui
8. Aconseguir i utilitzar un vocabulari bàsic de legislació

Competències

Competències Bàsiques

CB1 - Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi

CB2 - Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi

CB3 - Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica

CB4 - Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat

CB5 - Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia

Competències Genèriques

CG12 - Capacitat d'organització i planificació d'empreses i altres institucions, amb coneixement de les disposicions legislatives que els afecten i dels fonaments de l'màrqueting i comercialització de productes

forestals.

CG7 - Capacitat per resoldre els problemes tècnics derivats de la gestió dels espais naturals.

Competències Específiques

CEMC14 - Capacitat per conèixer, comprendre i utilitzar els principis de Certificació Forestal

CEMC15 - Capacitat per conèixer, comprendre i utilitzar els principis de Legislació Forestal.

CEMC16 - Capacitat per conèixer, comprendre i utilitzar els principis de Sociologia i Política Forestal.

Continguts fonamentals de l'assignatura

TEMARI TEÒRIC

El programa de l'assignatura s'estructura en tres parts:

I. Política Forestal

II. Part General (Organització de l'Estat, Sistema Forestal espanyol, règim jurídic dels béns públics, règim jurídic dels béns privats)

III. Principals institucions de dret forestal vigent.

PRIMERA PART

Tema 1. Introducció a la Política Forestal

Tema 2. Valor dels boscos

Tema 3. Certificació forestal

SEGONA PART

Tema 4: Sistema de fonts del dret espanyol. Classes de lleis. Normes del Govern amb rang de llei. La potestat reglamentària. Classes de reglaments. El costum. Els principis generals del d^e. El d^e Comunitari. Incidència del sistema de fonts en el D^e Forestal espanyol.

Tema 5. L'organització de l'Estat i l'Administració Pública. Principals Institucions. L'Administració Central de l'estat. L'Administració Perifèrica de l'Estat. Les Comunitats Autònomes i la seva Administració. L'Administració Local. L'Administració Institucional. El sistema forestal espanyol.

Tema 6. Els béns públics. La distribució de competències sobre els béns públics. El domini públic: concepte, classes, titularitat. L'afectació demanial. Mutacions demaniales. La desafectació. Els béns patrimonials. Els béns comunals. El Patrimoni Nacional.

Tema 7. El règim de protecció dels béns públics: partió administrativa. La recuperació d'ofici i desnonament administratiu. La potestat d'investigació i sancionadora. Altres instruments de protecció: Inventaris, Catàlegs, Registre de la Propietat i Cadastre Immobiliari.

Tema 8. Les formes d'utilització del domini públic. L'ús pels particulars del domini públic: ús comú (autoritzacions, llicències), ús privatiu (estacionaments, ocupacions). La concessió demanial.

Tema 9. El dret de propietat. El domini: facultats i limitacions al dret de propietat. Maneres d'adquirir la propietat. Maneres de perdre la propietat.

Tema 10. Estudi general dels drets reals. Usdefruit de muntanyes. Servituds rústiques: aigües, pastures, etc. Distància entre plantacions.

TERCERA PART

Tema 11. Títols competencials en matèria de boscos i aprofitaments forestals. Llei 43/2003 de 21 de novembre bàsica de boscos i aprofitaments forestals. Lleis forestals autonòmiques

Tema 12. Concepte de bosc. La propietat dels boscos. Classificació. Règim jurídic dels terrenys forestals en dret espanyol.

Tema13. Catàleg de Boscos d'Utilitat Pública. Antecedents i moment actual. Relació del Catàleg de Muntanyes d'Utilitat Pública amb el Registre de la Propietat i el Cadastre Immobiliari.

Tema 14. La delimitació de boscos. Naturalesa i règim jurídic. Fases de la delimitació administrativa de boscos. Recursos. Efectes jurídics.

Tema 15. Les Vies Pecuàries. Naturalesa i Règim Jurídic. Classes de vies pecuàries. Usos en les vies pecuàries.

Tema 16. Els espais naturals protegits. Breu referència a la planificació forestal (principals instruments de planificació)

Activitats pràctiques

Es realitzaran les següents activitats pràctiques:

Resolució de casos pràctics

Estudi de casos

Aprenentatge en l'ús dels mitjans informàtics de cerca de fonts normatives

Comentaris de textos jurídic- administratius

Sessions audiovisuals amb debat posterior

Treballs dirigits: redacció d'informes i estudis sobre qüestions concretes

Participació d'experts per a un major acostament a la realitat jurídic forestal

Eixos metodològics de l'assignatura

Classes magistrals: A les classes magistrals s'exposen els continguts de l'assignatura oralment per part d'un professor o professora sense la participació activa de l'alumnat. En primer lloc, es proposa l'ús de la sessió expositiva com a metodologia docent. Mitjançant la sessió expositiva es presenta als alumnes de forma sistemàtica i ordenada, la necessitat d'un coneixement adequat i suficient de la Legislació Forestal i de la seva organització administrativa, per això aquesta assignatura proporciona els instruments necessaris tant per a l'exercici d'una activitat professional privada, com per a l'exercici de llocs a l'Administració Pública que estiguin relacionats amb la temàtica forestal, en oferir a l'alumne el coneixement del marc legal en què poder dur a terme tasques de gestió, conservació, planificació, etc drets i obligacions derivades del Estatut de la professió de gestor administratiu i les seues implicacions. procurant facilitar-ne exemples i comprensió per part de l'alumne d'aquesta figura.

Estudi de casos: Mètode utilitzat per estudiar un individu, una institució, un problema, etc. de manera contextual i detallada (s'han de desenvolupar processos d'anàlisi). L'alumne aprèn resolent problemes concrets, és conegut com a problema based learning system.

Debat dirigit: Fonamentat en el mètode socràtic, el professor o professora dirigeix un debat plantejant preguntes i diferents hipòtesis al voltant d'un tema en concret, que els alumnes han treballat prèviament en una classe magistral, conferència o mitjançant lectures recomanades, comentaris de text , etc. S'ha de tenir en compte d'una banda, el perfil de l'alumnat, de manera que les sessions s'han d'adaptar a les seves competències prèvies i de l'altra, el caràcter professionalitzador de la titulació, que obliga a enfocar tant com sigui possible les sessions des de una vessant pràctica. D'altra banda, cal tenir en compte que el Màster s'imparteix en modalitat semipresencial, per tant, el paper del treball autònom de l'alumne serà molt destacat.

Juntament amb la sessió expositiva, cal destacar la resolució de casos pràctics aplicant la coneguda i clàssica metodologia en l'àmbit del dret de l'aprenentatge basat en la resolució de problemes. Així, es facilita als alumnes un cas pràctic, és a dir, un supòsit fictici que hauran de resoldre i interpretar en clau jurídica, aplicant-hi els coneixements teòrics prèviament adquirits o que es desenvoluparan arran del cas pràctic en qüestió. El cas pràctic es resoldrà durant la sessió presencial seguint les pautes i indicacions corresponents com ara una sèrie de preguntes associades al supòsit pràctic. L'objectiu és que els alumnes participin activament a les sessions pràctiques, aportant els seus punts de vista i opinions jurídicament raonades. Mitjançant aquesta metodologia es consoliden competències disciplinàries i professionals, aportant solucions.

Sistema d'avaluació

1) AVALUACIÓ CONTINUADA

Aquesta assignatura consta de dues disciplines diferenciades: a) La Política Forestal i b) Dret i Legislació Forestal

PART LEGISLACIÓ FORESTAL

A - Avaluació de la UD de Legislació Forestal

Es durà a terme segons les següents pautes:

a) Càmput de la part de Legislació Forestal en el conjunt de l'assignatura: 80% del valor total

b) Avaluació en la 1ª convocatòria:

--examen presencial tipus test amb quatre opcions en la data oficial d'avaluació marcada pel calendari acadèmic i corresponent a la 1ª part del programa

--examen presencial de tipus test amb quatre opcions en la data oficial d'avaluació marcada pel calendari acadèmic i corresponent a la 2ª part del programa

c) Avaluació en la 2ª convocatòria (recuperació): examen tipus test amb preguntes de quatre opcions al què s'han de presentar els alumnes amb nota mitjana entre la qualificació obtinguda entre el 1r i el 2n examen que no superi la nota de 5. Els alumnes hauran de recuperar en aquest cas la part o parts suspeses.

Les activitats avaluades mitjançant examen presencial en els termes anteriorment esmentats representaran el 70% del total de la nota de Legislació Forestal. Les activitats pràctiques també avaluades, juntament amb l'assistència a classe de l'alumne i la seva actitud positiva i participativa a l'aula, suposaran un 10% de la nota final.

PART POLÍTICA FORESTAL

B- Avaluació de la UD de Política Forestal

Es durà a terme segons les següents pautes:

1. Càmput de la part de Política en el conjunt de l'assignatura: 20% del valor total.

2. Avaluació en la 1a convocatòria: examen presencial (no de tipus test) en data a decidir pels alumnes.

3. Avaluació en la 2a convocatòria (recuperació): examen de tipus test i mateix format que la resta de la matèria de legislació.

Observació.- La qualificació obtinguda en el primer examen d'avaluació continuada corresponent al mòdul de política forestal, només podrà fer la mitjana i afegir-se a la puntuació obtinguda en les altres dues parts de legislació quan resulti igual o superior a 4 punts sobre 10 (equivalent a 0,8 punts sobre 2). En cas contrari el mòdul de política haurà sempre de recuperar-se en l'examen de la 2ª convocatòria

AVALUACIÓ TOTAL DE L'ASSIGNATURA DE POLITICA I LEGISLACIÓ FORESTAL

A efectes d'avaluació, l'assignatura es descompon en tres mòduls separats:

1. Matèria de legislació avaluada en el primer examen d'avaluació continuada: ponderació de 4 punts en la qualificació final.

2. Matèria de legislació avaluada en el segon examen d'avaluació continuada: ponderació de 4 punts en la qualificació final.

3. Contingut de política forestal: ponderació de 2 punts en la qualificació final.

La superació de l'assignatura atindrà al següent condicionat:

1. Quan en qualsevol examen s'obtingui una qualificació igual o superior a 5 punts sobre 10, la matèria corresponent quedarà exempta d'avaluació en 2ª convocatòria (recuperació).

2. A la part de legislació es farà la mitjana entre les dues qualificacions obtingudes en les proves d'avaluació continuada. En el cas que no s'obtingui una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10, l'alumne només haurà de recuperar en 2a convocatòria el mòdul que hagi suspès.

3. En primera convocatòria, la qualificació obtinguda en l'examen d'avaluació continuada corresponent al mòdul de política forestal només pot fer la mitjana amb els altres dos de legislació quan resulti igual o superior a 4 punts sobre 10 (equivalent a 0,8 punts sobre 2). En cas contrari el mòdul de política haurà recuperar-se en la 2ª convocatòria.

4. Amb l'excepció indicada en el punt precedent, la superació de l'assignatura serà el resultat mitjana de la qualificació obtinguda en cada un dels 3 mòduls amb les ponderacions ja assenyalades anteriorment

(2) AVALUACIÓ ÚNICA O ALTERNATIVA

Per facilitar la conciliació laboral o familiar, l'estudiant que ho desitgi té dret a renunciar a l'avaluació continuada a l'inici de cada semestre i a fer una avaluació alternativa. L'estudiant que vulgui acollir-se a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit al degà o degana o al director o directora del centre, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua.

El termini per renunciar a l'avaluació continuada serà durant el primer mes de cada semestre

Aquesta prova consistirà en una prova sobre el contingut dels quatre mòduls de l'assignatura i consistirà en:

- Examen test de 80 preguntes de resposta múltiple sobre els mòduls que integren el contingut de l'assignatura (Part de Legislació Forestal)
- Examen de tipus test i mateix format que la resta de la matèria de legislació (Part de Política Forestal)

Les preguntes de tipus test es valoraran de la manera següent: les respostes encertades puntuen (0,2) les incorrectes descompten (0,1).

Aquesta prova es farà el mateix dia i juntament amb la prova corresponent a la segona avaluació dels alumnes d'avaluació continuada. Aquesta prova és recuperable en els períodes indicats al calendari acadèmic.

Plagi

D'acord amb l'art. 3.1 de la normativa d'avaluació de la UdL, l'estudiant no pot utilitzar, en cap cas, durant la realització de les proves d'avaluació, mitjans no permesos o mecanismes fraudulents. L'estudiant que utilitzi qualsevol mitjà fraudulent relacionat amb la prova i / o porti aparells electrònics no permesos, haurà d'abandonar l'examen o la prova, i quedarà subjecte a les conseqüències previstes en aquesta normativa o en qualsevol altra normativa de règim intern de la UdL

L'article 43 de la Normativa de convivència de la UdL descriu les sancions aplicables, que inclouen, entre d'altres i depenent de la gravetat de la falta, la pèrdua del dret a ser avaluat de l'assignatura, la pèrdua de la matrícula d'un semestre o un curs o l'expulsió fins a tres anys.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

GUAITA MARTORELL, A. (1986): Derecho Administrativo: aguas, montes, minas. Ed. Civitas. Madrid

LACRUZ VERDEJO, J.L., LUNA SERRANO A., DEGADO ECHEVERRÍA, J. Y MEDOZA OLIVÁN, V. (1991): Elementos de derecho civil III. Derechos reales. Volumen 1. Ed. Bosch. Barcelona

PARADA VAZQUEZ, J.R. (2000): Derecho Administrativo III: Bienes públicos. Derecho urbanístico. Ed. Marcial Pons. Madrid

PIÑAR MAÑAS, J.L. (2003): Prólogo a la Legislación Forestal. Ed. Tecnos. Madrid

SANCHEZ MORÓN, M Y OTROS (1997): Los bienes públicos (régimen jurídico). Ed. Tecnos. Madrid

TEXTOS LEGALES VIGENTES

Bibliografia complementaria

ABREU PIDAL, J.M. (1995): propiedad, titularidad y funcionalidad de los terrenos forestales. ICONA. Madrid

BAUER MANDERSCHIED, E. (1991): Los montes de España en la historia. MAPA. Madrid CASTILLO BLANCO, F. (1997): La propiedad forestal, en la obra colectiva dirigida por Miguel Sanchez Morón, Los bienes públicos (régimen jurídico). Madrid

DE VICENTE DOMINGO, R. (1995): Espacios forestales (su ordenación jurídica como recurso natural). Ed. Civitas. Madrid

ESTEVE PARDO, J. (1995): Realidad y perspectivas de la ordenación jurídica de los montes (función ecológica y explotación racional). Ed. Civitas. Madrid

MORENO MOLINA, J.A. (1995): La protección ambiental de los bosques. Ed. Tecnos. Madrid